

KOALITSIOONILEPING

Rae vallas 2025 – 2029

07.11.2025

Isamaa Erakond, Sotsiaaldemokraatlik Erakond ja Erakond Parempoolsed lepivad kokku kanda Rae vallas ühiselt valitsemise vastutust.

Meie ühine eesmärk on, et Rae vallas, oleks vaba, õiglane ja hooliv elukeskkond – kodu igas vanuses inimesele kus:

- **inimesed saavad elada, kasvada, töötada ja väärikalt vananeda;**
- **kogukond on tugev ja ühtehoidev;**
- **avalikud teenused ja haridus on kvaliteetsed ja taskukohased;**
- **ettevõtlus ja vabadus otsustada oma elu üle on väärtustatud, ning**
- **roheline ja turvaline elukeskkond toetab pere- ja kogukonnaelu.**

Valla areng peab põhinema **tasakaalul vabaduse ja vastutuse, majanduse ja sotsiaalse turvalisuse, kohaliku initsiatiivi ja kogukondliku koostöö vahel.**

Sellest lähtudes allkirjastavad Isamaa Erakonna, Sotsiaaldemokraatliku Erakonna ja Erakond Parempoolsed valimisnimekirja liikmed Aivar Aasamäe, Alina Ader, Ain Böckler, Evelin Johanson, Andrus Kaarelson, Sten Martin Kabrits, Marianne Kikas, Ergo Kruus, Alex Kuusk, Laura Last, Gerli Lehe, Mihkel Mäehans, Regina Märtn, Priit Põldmäe, ja Kadri Reinap järgneva ühise tegutsemise kokkuleppe.

Sotsiaalkaitse ja tervishoid

Meie eesmärk on tagada, et valla inimesed alates peredest ja lastest kuni väerika vanuseni tunnevad end hoituna. Keskendume murede ennetamisele ning loome inimkesksed ja ligipääsetavad tugisüsteemid. Arendame tugevaid kogukondi.

- **Perede ja kogukondade toetamine:** loome ennetus- ja peretöökeskuse Perepesa ja määratleme lasterikka pere alates kolmandast lapsest. Loome toidukapid kogukonnakeskustesse ja haridusasutuste juurde, et vältida toidu raiskamist ja tagada lastele soe õhtusöök.
- **Vanemaealiste ja erivajadustega inimeste heaolu:** laiendame päevakeskuse teenuseid ja pakume üksi elavatele vanemaealistele hooldusteenust. Toetame kodukohandusi ja arendame koduteenuste tugisüsteemi, et inimesed saaksid kodus kauem toime tulla. Analüüsime eakate teenusmaja vajadust vallas.
- **Toetuste ajakohastamine:** hoiame toetused ajakohastatuna ning vastavuses kogukonna vajadustega.
- **Hooldekodu:** toetame kaasaegse hooldekodu rajamist koostöös erasektoriga, et tagada vanemaealistele vajadusel kvaliteetne ja kättesaadav hoolekanne kodu lähedal.
- **Tervise edendamine:** parandame esmatasandi tervishoiu kättesaadavust transpordivõimaluste kaudu. Arendame terviseradu ning toetame vaimse tervise ennetustegevusi.
- **Professionaalne tugi:** väärtustame sotsiaaltöötajate tööd ja parandame nende töötingimusi, et tagada kvaliteetne ja personaalne sotsiaalteenus.
- **Kogukonna sidusus:** toetame kohalike seltside ja kogukonnagruppide tegevust, mis tugevdab ühtekuuluvust ja sotsiaalset sidusust vallas.

Haridus ja noorsootöö

Meie eesmärk on toetada noorte arengut, osalemist huvihariduses, elukestvat õpet ja kogukondlikku aktiivsust. Töötame selle nimel, et tagada igale lapsele kvaliteetne ja kodulähedane lastehoiu-, lasteaia- ja koolikoht ning hoiame hariduse kättesaadavana ja mitmekesisena.

- **Alusharidus:** hoiame alushariduse kulud peredele jõukohased. Seome lasteaia kohatasu lahti alampalgast, et vältida kohatasude tõusu. Otsime lahendusi alushariduse kulude vähendamiseks lapsevanematele.

- **Hariduse kvaliteet ja valik:** algatame valla põhjapiirkonda kutse- ja gümnaasiumiharidust pakkuva õppekeskuse loomise. Rajame hariduslike erivajadustega laste kompetentsikeskuse. Loomme eeldused haridustee alustamiseks alternatiivpedagoogikaga õppeklassis. Eralastehoiu hinnavad kompenseerime vanematele õiglaselt ja läbipaistvalt, vältides vajadust kohtusse pöördumiseks.
- **Huviharidus ja noorsootöö:** laiendame huvihariduse valikut ja kättesaadavust. Suurendame õpilasmaleva rühmade arvu ja loome praktilisi töökogemuse võimalusi koostöös ettevõtetega. Toetame noorte volikogu projekte, noorte oma- ja rahvusvahelisi algatusi. Toetame noorte- ja kogukonnakeskuste kujunemist.
- **Õpetajad ja tugipersonal:** loome haridusasutustes motiveerivad töötingimused ja arenguvõimalused.
- **Elukestev õpe ja ettevõtlikkus:** pakume valla elanikele ettevõtetus- ja rahatarkuskoolitusi koostöös erasektoriga. Toetame vanemaealiste huvitegevust ja mitmekesiseid vaba aja veetmise võimalusi.

Kultuur ja kogukond

Meie eesmärk on luua vallas mitmekesine ja ligipääsetav kultuurikeskkond, mis ühendab kogukondi ja hoiab traditsioone. Pakume vallaelanikele võimalusi loovuseks ning aktiivseks osalemiseks seltsielus nii alevikes kui ka külades.

- **Kogukonna sidusus:** toetame aleviku- ja külaplatside arendamist ning kohalike seltside tegevust, et tugevdada ühtekuuluvust.
- **Kultuuriline kaasatus:** korraldame kultuurisündmusi eri kantides ning toetame liikuva kultuuri jõudmist ka väiksematesse küladesse.
- **Kohalik ettevõtetus:** soodustame valda turuplatsi kujunemist ja toetame taluturu tegevust.
- **Avatud kogukonnaruumid:** soodustame valla haridus- ja kultuuriasutuste ruumide kasutusele andmist kogukondlike tegevuste jaoks.
- **Rohealade arendus:** investeerime Peetri pargi ja koerte jalutusväljakute rajamisse, säilitame Kuldala pargi. Loomme visiooni kultuuri-, tehnoloogia- ja vabaajakeskusele (Ringi kinnistu).

Sport ja aktiivne eluviis

Meie eesmärk on kujundada vallas kaasaegne ja mitmekesine spordi- ja tervise liikumise keskkond, mis soodustab tervislikke eluviise ja kogukondlikku aktiivsust. Soovime, et igas kandis oleks kvaliteetsed võimalused liikumiseks ja sportimiseks igas eas elanikele.

- **Terviserajad:** rajame terviserajad igasse valla kanti, sealhulgas hoiame olemasolevaid, muudame Ülemiste promenaadi terviserajaks.
- **Avardame võimalusi:** toetame Lagedi spordisaali rajamist.
- **Koostöö eraettevõtjatega:** soodustame seikluspargi rajamist koostöös eraettevõtjatega, et tuua sport ja aktiivne puhkus kogukonnale lähemale.
- **Kergliiklusteed:** jätkame kergliiklusteede rajamist.
- **Välirajatised:** rajame kogukonnakeskuste ja terviseradade juurde välijõusaale ja spordiplatse.
- **Spordiüritused:** toetame spordiseltside ja kogukondade algatusi, korraldame traditsioonilisi ja uusi spordiüritusi.

Elanikkonnakaitse ja kriisivalmidus

Meie eesmärk on tõsta vallas turvalisust ja valmisolekut kriisiolukordadeks, et iga kogukond oleks teadlik ja oskaks vajadusel ühiselt tegutseda. Loomme lihtsad lahendused info, abi ja esmavajaduste kättesaadavaks tegemiseks kriisi ajal.

- **Hädaolukorrad:** koostame valla hädaolukorra lahendamise plaani ja käitumisjuhised hädaolukordadeks ning muudame info kättesaadavaks kõigile.
- **Koostöö:** teeme koostööd Päästeameti, Jüri päästekomando, politsei, vabatahtlike ja teiste elutähtsate teenuste osutajatega, et tugevdada elanikkonnakaitset.
- **Kerksuskeskused ja varjumiskohad:** toetame kerksuskeskuste loomist külades ja alevikes ning otsime võimalusi avalike varjumiskohtade rajamiseks, et parandada kogukondade valmisolekut hädaolukordadeks.
- **Nõustamine:** nõustame korteriühistuid ja eramajaomanikke elanikkonnakaitseks vajalike ettevalmistuste tegemisel.
- **Hädaolukorravõrgustik:** loome kogukondliku hädaolukorravõrgustiku, mis toob kokku vabatahtlikud, päästeteenistuse ja valla kriisimeeskonna, et tagada parem koostöö ja kiire abi hädaolukordadeks.
- **Elanike kaasamine:** kaasame elanikke ja kogukondi turvalisuse projektidesse ning kriisiõppustesse, et tõsta teadlikkust ja tugevdada valmisolekut hädaolukordadeks.
- **Kriisivarud:** loome valla tasandil kriisivarude süsteemi esmavajaduste katmiseks hädaolukorras.

- **Tunnustamine:** toetame ja tunnustame vabatahtlikke, kes panustavad turvalisuse tagamisse.

Keskkond

Meie eesmärk on arendada vallas mitmekesist ja looduslähedast elukeskkonda, kus nutikas majandamine ja puhkevõimalused toetavad inimeste ja kogukonna heaolu. Loomes tingimused, et roheala, infrastruktuur ja kogukonnaruum areneksid tasakaalus ning elanikega koostöös.

- **Pargid ja matkarajad:** arendame parke ja matkaradasid. Rajame puhkealad koos rattaparklate, kergliiklusteede, istumiskohtade ja võimalusel joogiveepunktidega. Ehitame välja Peetri pargi ja koerte jalutusväljaku Peetri–Järveküla piirkonnas ning säilitame Kuldala pargi.
- **Korras pargid:** korrastame pargialasid ja tiike, lisades pinke ja prügikaste.
- **Istutame puid:** haljasalade hooldamisel lähtume põhimõttest - istutame iga raiatud puu asemele vähemalt ühe uue elujõulise puu.
- **Rohealad:** toetame elanike algatusi võõrliikide, sh Hispaania teeteo, tõrjumisel ja hoiame rohealad puhtad.
- **Kõrghaljastus:** toetame uute planeeringute puhul kõrghaljastuse loomist, et vähendada mürareostust, parandada õhukvaliteeti ja rikastada visuaalset keskkonda.
- **Jäätmemajandus:** parandame jäätmemajandust, toetame liigiti kogumist, arendame jäätmejaamu ning soodustame ringmajandust ja mugavat sorteerimist.
- **Ühisveevärk ja kanalisatsioon:** laiendame ühisveevärgi ja kanalisatsiooni võrgustikku.

Transport

Meie eesmärk on kujundada vallas turvaline ja vajaduspõhine liikuvuskeskkond, mis toetab igapäevast liikumist ja vähendab autostumist. Parandame ühendusi nii valla sees kui ka Tallinna suunal, et tagada parem ligipääsetavus ja liikumisvõimalused kõigile.

- **Ringristmikud:** toetame ringristmike rajamist põhjapiirkonda liiklusummikute leevendamiseks.
- **Jalakäijad:** parandame jalakäijate liikumisvõimalusi ja turvalisust, vaadates üle olemasolevad ülekäigukohad- ja rajad ning rajades ja märgistades vajaduspõhiselt uusi.

- **Liiklusturvalisus:** tõstame liiklusturvalisust ja seisame vallakodanike ettepanekute eest suhtluses Transpordiametiga, sh Tallinna–Tartu maantee ohutuks ületamiseks (Reti tee tunnel).
- **Parkimiskorraldus vallas:** muudame parkimiskorralduse vallas elanike huve arvestavaks.
- **Kergliiklus- ja kõnniteed:** jätkame kergliiklusteede ja kõnniteede arendamist ning parandame nende hooldust, sh talihooldete kvaliteeti.
- **Rattaparklad:** kaardistame rattaparklate vajaduse ja laiendame nende võrku koostöös kogukondadega.
- **Ühistransport:** parandame ühistranspordi kättesaadavust ja ühendusi valla eri piirkondades, suurendame siseliinide rolli ning loome sobivad lahendused äärealadele.
- **Ühendused Tallinnaga:** töötame selle nimel, et luua koostöös Tallinna Linnavalitsuse ja Transpordiametiga paremad ühendused Tallinnaga.
- **Pargi ja Sõida:** toetame „Pargi ja sõida“ parklate rajamist Assaku piirkonda Rail Baltica liiklussõlme lähisteles.
- **Korras bussipeatused:** kujundame ühtse viidasüsteemi ning toetame bussipeatuste korrastamist.
- **Ligipääsetavus:** suurendame ligipääsetavust avalikele hoonetele ja teenustele kõigile, sõltumata liikumisvõime eripäradest.

Ettevõtlus

Meie eesmärk on arendada vallas ettevõtluskeskkonda, mis toetab investeringuid, kohalikke algatusi ja innovatsiooni ning loob uusi töökohti.

- **Sujuv menetlus:** tagame ettevõtjatele sujuva menetluse, et toetada investeringuid valda.
- **Töökohad:** soodustame ettevõtluse kasvu ja töökohtade loomist, toetades investeringuid ning koostööd valla ja ettevõtjate vahel.
- **Koostöö:** tugevdame koostööd ettevõtjate ja valla vahel, et arendada teenuseid, mis toetavad innovatsiooni.
- **Arendustegevus:** soodustame Vaida kandi kujunemist arendajatele atraktiivseks arenduspiirkonnaks.

- **Seikluspark:** toetame seikluspargi rajamist koostöös eraettevõtjatega.
- **Kurna mõisapark:** arendame Kurna mõisaparki kultuuri ja sporti teenindava kogukonnakeskuse.
- **Interneti- ja mobiilitaristu:** teeme koostööd sideoperaatoritega, et kiirendada interneti- ja mobiilitaristu rajamist ning toetame kiire ühenduse laiendamist kogu vallas.
- **Planeeringud:** toetame planeeringuid, mis arvestavad asumite identiteeti ning suunavad uusarendusi rajama kogukonda toetavat taristut.
- **Planeeringute dokumendid avalikud:** tagame, et planeeringud ja nendega seotud dokumendid on elanikele kergesti ligipääsetavad ja arusaadavad.
- **Taluturg:** toetame kohaliku taluturu ja turuplatsi tegevust.

Valla juhtimine

Meie eesmärk on juhtida valda avatult ja tasakaalukalt, kaasates kogukonda, pakkudes kvaliteetseid teenuseid ning tagades jätkusuutliku arengu ja vastutustundliku rahakasutuse.

- **Dialoog:** väärtustame dialoogi – kuulame, arvestame ja tegutseme koos.
- **Info:** parandame info liikumist ja kaasame elanikke otsustusprotsessidesse.
- **Teenused:** arendame teenuseid koostöös sihtgruppidega, kasutades kaasaegseid kaasamisviise.
- **Lihtne asjaajamine:** lihtsustame asjaajamist ja vähendame bürokraatiat. Muudame e-teenused kasutajasõbralikuks.
- **Töökultuur:** tagame kõrge töö- ja suhtlemiskultuuri ning mõistliku vastamise aja elanike pöördumistele.
- **Tasakaalustatud areng:** seisame piirkondade tasakaalustatud arengu eest.
- **Finantstervis:** seisame valla hea finantstervise eest. Viime vallas läbi sõltumatu finants- ja tegevusauditi. Tagame läbipaistva ja arusaadava eelarve, kus kulud on kokkuhoidlikud ja eesmärgipärased. Vaatame kõik investeeringud üle 2026. aastal eelarvestrateegia koostamise käigus, et tagada nende vastavus valla eelarvevõimekusele.
- **Kodualuse maa maamaks:** rakendame kodualuse maa maksusoodustust, kasutades seaduses ettenähtud võimalusi.

- **Maksumäärad:** Maamaksumäärade kehtestamisel eelistame madalamat maksumäära elamumaale.
- **Kodualuse maa maksutõusu kompenseerimine:** otsime valla eelarves võimalusi valla elanikele 2026. aasta maamaksu tõusu vajaduspõhiseks kompenseerimiseks.
- **Laenud:** välistame laenude kasutamise jooksvate kulude katteks.
- **Sisekontroll:** tugevdame sisekontrolli ja siseauditeerimist lähtudes ekspertide soovitudest ja parimatest praktikatest.
- **Valla töötajad:** hoolime valla töötajate arengust ja heaolust – pakume võimalusi professionaalseks enesetäiendamiseks.

Valla juhtimisstruktuur

Vallavolikogu

Vallavolikogu esimeheks esitatakse Erakond Parempoolsed esindaja, aseesimeheks Isamaa Erakond esindaja. Vallavolikogus on 1 aseesimees. Volikogus moodustatakse 4 alatist 12-liikmelist komisjoni:

- arengu- ja eelarvekomisjon, mille esimeheks esitatakse Isamaa Erakond esindaja;
- sotsiaal- ja tervishoiukomisjon, mille esimeheks esitatakse Isamaa Erakond esindaja;
- haridus- ja kultuurikomisjon, mille esimeheks esitatakse Sotsiaaldemokraatliku erakonna esindaja;
- keskkonna- ja turvalisusekomisjon, mille esimeheks esitatakse Erakond Parempoolsed esindaja.

Vallavalitsus

Vallavanema kandidaadiks esitatakse Isamaa Erakond esindaja. Luuakse 4 abivallavanema ametikohta:

- abivallavanem – koordineerib ehituse, planeerimise ja valla territoriaalse arenguga seotud tegevusi, samuti keskkonna ja välireklaamiga seonduvat. Ametikoha täidab Erakond Parempoolsed.
- abivallavanem – koordineerib sotsiaal- ja kultuurivaldkonda ning külaliikumist. Ametikoha täidab Sotsiaaldemokraatlik Erakond.
- abivallavanem – koordineerib haridus-, spordi- ja noorsootöövaldkondi. Ametikoha täidab Isamaa Erakond.

- abivallavanem – koordineerib valla arendus- ja haldusameti tegevusi, tegeleb valla vara, rajatiste hooldamisega ja valla uute hoonete ehitustegevuse korraldamisega, samuti teede ja teehoolduse teemadega. Ametikoha täidab Isamaa Erakond.

Vallavalitsuse kulusid võrreldes 2025. aastaga ei suurendata.

Käesolev leping sõlmitakse kolmes eksemplaris.

Allkirjad:

Gerli Lehe

Alina Ader

Andrus Kaarelson

Aivar Aasamäe

Ain Böckler

Evelin Johanson

Sten Martin Kabrits

Marianne Kikas

Ergo Kruus

Alex Kuusk

Laura Last

Mihkel Mäehans

Regina Märtn

Priit Põldmäe

Kadri Reinap